

Veiligheidsopleidingen in West-Vlaanderen

Wat slepen we uit de brand?

Hans Desmyttere • algemeen-directeur Provinciaal Opleidingscentrum voor Veiligheidsdiensten (POV)

Steve Margodt • opleidingsdirecteur WPS - politieschool

Patrick Samyn • opleidingscoördinator WOBRA - brandweerschool

Kenn Gurdebeke • opleidingscoördinator WOBRA - ambulanciersschool

André Goethals • opleidingscoördinator WOBRA - redder aan zee

In onze provincie bestaat al een jarenlange traditie van veiligheidsopleidingen voor politie-, brandweer-, ambulance- en reddingsdiensten. In West-Vlaanderen zijn het twee vzw's die deze opleidingen organiseren: **WPS (West-Vlaamse Politieschool)** en **WOBRA (West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer-, Reddings- en Ambulancediensten)**. In 2010 kwamen die zowel infrastructureel als organisatorisch samen in het **Provinciaal Opleidingscentrum voor Veiligheidsdiensten (POV)** in Zedelgem via een faciliterende **vzw WFIV (West-Vlaams Facilitair Instituut voor de Veiligheidsdiensten)**. Het POV wil zich ontwikkelen tot een hedendaags multidisciplinair opleidingscentrum voor de publieke veiligheid én het bedrijfsleven.

Geografisch richt het POV zich primair tot de West-Vlaamse veiligheidsdiensten. Dit voor de basisopleidingen en voortgezette vorming. Vervolgens richt ze zich tot Vlaamse doelgroepen voor gespecialiseerde oefeninfrastructuur, waar ze complementair is met andere provinciale scholen. Als kennis- en expertisecentrum wil het POV zich ook internationaal profileren, door samenwerkingsverbanden met andere veiligheidsscholen in bijvoorbeeld Nederland en Frankrijk, maar ook door intens samen te werken met het **Innovatiecentrum voor Veiligheid (INNOS)** vzw (zie afzonderlijk artikel in dit themanummer op pagina 7).

Het POV focust vooral op vorming en praktijkopleidingen. Het biedt een duidelijke provinciale meerwaarde als bovenlokaal praktijkcentrum door een uniek aanbod en door het verder verhogen van de kwaliteit van de opleidingsinfrastructuur via de uitvoering van het infrastructureel masterplan.

Police Academy...the real thing

De **West-Vlaamse politieschool (WPS)** organiseert zowel de basisopleidingen in opdracht van de federale politie (agent van de politie, inspecteur van de politie, hoofdinspecteur van de politie) als voortgezette vormingen in opdracht van de lokale politie (19 West-Vlaamse politiezones). Het aantal aspiranten (variërend van 60 tot 120 per jaar) is

afhankelijk van het rekruteringsbeleid dat de federale politie bepaalt en hangt ook samen met de personeelsbehoefte bij de lokale zones. De opleiding tot inspecteur duurt 1 jaar. De opleiding hoofdinspecteur duurt 1 academiejaar. Deze kandidaten (15 à 30 personen op jaarbasis) hebben minstens 6 jaar dienstervaring en komen later terecht in het middenkader. Een derde belangrijke groep, bovendien het talrijkst, zijn de cursisten die komen voor voortgezette vormingen. Een jaarlijkse behoeftepeiling in de korpsen bepaalt hier het ruime aanbod. In 2014 ging

het bijvoorbeeld om 125 verschillende onderwerpen voor ruim 6.000 cursisten.

Om het realiteitsgehalte van het politieonderwijs nog te verhogen startten in april 2015 de werken om een bestaand bouwblok op het POV om te vormen tot **simulatiehuis**. Momenteel wordt dit blok gebruikt als oefenruimte (benaderen van gebouwen) voor de oefeningen Tactische Politie-Interventies (TPI). Ook het terrein errond wordt hiervoor gebruikt (benaderen van voertuigen en personen). Het is de bedoeling om dit blok niet enkel op te

waarden, maar ook om een aantal zaken te integreren die het zowel voor politiediensten als externen aantrekkelijk maken om praktijkgericht en waarheidsgetrouw te komen trainen. In combinatie met de sporthal en de toekomstige schietstand kan dit voor korpsen betekenen dat ze een volledige dag geïntegreerd kunnen oefenen. Bovendien is het de bedoeling dat een aantal heel specifieke scenario's enkel hier kunnen worden geoefend.

De ruimtes krijgen ook een multifunctionele inrichting om voor diverse doeleinden te kunnen dienen: TPI, huiszoeking, rollenspelen...

Brandend actueel

Ook de **brandweerschool van WOBRA (West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer-, Reddings- en Ambulancediensten)** organiseert zowel basisopleidingen (brevetopleidingen) als voortgezette vormingen. Bij de reguliere brevetopleidingen organiseert WOBRA de opleiding brandweerman (jaarlijks circa 170 kandidaten) en periodiek de daaropvolgende brevetopleidingen. In de recentst georganiseerde cursussen waren dit de cursistenaantallen: de opleiding Korporaal (circa 241 kandidaten), de opleiding Officier (circa 50 kandidaten) en de opleiding Sergeant (circa 230 kandidaten). Naast de reguliere brevetopleidingen voorziet de brandweerschool ook diverse specialisatieopleidingen en

diverse bedrijfsopleidingen. Ook zijn er regelmatig proeven voor brandweerdikers in het kader van de verlenging van hun getuigschrift met 5 jaar geldigheid. Om bij interventies van de brandweer met asbest om te gaan, creëerde het Kenniscentrum Civiele Veiligheid van Binnenlandse Zaken (KCCE) een opleiding. Voor elke school werden trainers opgeleid. WOBRA biedt deze opleiding aan voor de West-Vlaamse korpsen.

Om deze brandweeroopleidingen kwaliteitsvol te blijven organiseren wordt er op het POV in Zedelgem een hoogwaardige oefeninfrastructuur gebouwd voor brandbestrijding: **het oefengebouw en de oefenplaat**. Een realistische trainings-, oefen- en testsite is nu eenmaal noodzakelijk om de brandweerdiensten voor te bereiden op nieuwe ontwikkelingen binnen industriële en residentiële gebouwen. Want die zijn nu in de meeste gevallen uitgerust met actieve brandbeveiligingsinstallaties.

De vuurhal

Het belang van de veranderende condities waarin binnenbranden zich voordoen en de invloed van de recente ontwikkeling inzake berekeningsmethodes (CFD – Computational Fluid Dynamics) vormt een tweede belangrijk aspect voor de nieuwe oefeninfrastructuur. Het nieuwe oefengebouw (ook **vuurhal** genoemd) zal aan deze trainings- en onderzoeks-

behoefte tegemoetkomen. Naast het oefengebouw komt er een oefenplaat om tactiek en techniek te oefenen in een warme omgeving.

Gezien de omvang, de vereiste expertise en de noodzakelijke vergunningen moest deze investering bovenlokaal (provinciaal) worden gerealiseerd, om voldoende schaalvoordelen te bekomen. Via hun deelname in de vzw WOBRA en de ondertekening van het samenwerkingsconvenant wordt dit project ook ondersteund door de hulpverleningszones en gemeentebesturen. Dit project zal (in het kader van de brandweerhervorming) beantwoorden aan de behoefte om suprazonaal te oefenen en de infrastructuur wordt ook opengesteld voor de politiediensten van de andere Vlaamse provincies.

Een ambulancier van hier

De WOBRA-opleiding 'hulpverlener-ambulancier' bestaat uit drie kernelementen. De basisopleiding wordt jaarlijks georganiseerd in functie van de behoeften van de erkende Diensten-100 in de provincie. Ieder jaar wordt minstens een basiscursus hulpverlener-ambulancier georganiseerd, telkens voor circa 40 kandidaten. Na een eerste examen moeten de geslaagden dan nog eens een praktijkstage volgen. Daarnaast is er jaarlijks voor circa 1.000 ambulanciers minimum 24 uur permanente vorming.

Belangrijk is ook de 6 uur durende opleiding rond '**spinale immobilisatie**'. Die behandelt het gebruik van een aantal apparaten en strategieën om de wervelkolom na een blessure te stabiliseren en daarmee schade aan het ruggenmerg te voorkomen. Hiervoor trok de school een aantal gespecialiseerde docenten aan en kocht ze ook specifiek materiaal aan waardoor de West-Vlaamse ambulanciersschool zich onderscheidt van andere provincies.

Het derde kernelement van de ambulanciersschool zijn de vijfjaarlijkse evaluaties (voor jaarlijks circa 180 personen). Geslaagden zien hun brevet verlengd met 5 jaar.

In samenwerking met de diensten van de gouverneur organiseert WOBRA ook de opleidingen in het kader van **noodplanning**. ASTRID-communicatie, OSR en de terugkomdag voor noodplanningsambtenaren worden aangeboden aan de hulpverleners van de verschillende disciplines en leden van gemeentelijke veiligheidscellen.

Redder aan Zee

Al 18 jaar organiseert de vzw WOBRA op een professionele manier de **opleiding 'Redder aan Zee'**. Ze bestaat uit een basisopleiding, bekwaamheidsproeven en een gespecialiseerde opleiding tot postoverste. De basisopleiding is gespreid over twee kalenderjaren. Ze start in september en eindigt in augustus van het

daaropvolgende jaar. Jaarlijks schrijven meer dan 400 jongeren zich in voor de basisopleiding om het brevet van 'Redder aan Zee' te behalen. De geldigheidsduur van het brevet is vastgelegd op 3 jaar. Na drie jaar moeten de brevehouders hun brevet updaten door een bekwaamheidsproef af te leggen.

Opleidingen voor bedrijven

De brandweerschool is ook sterk gericht op bedrijfsopleidingen. Dit in functie van de toepassing van het nieuw KB van 28/03/2014 betreffende de brandpreventie op de arbeidsplaatsen. Dit bepaalt dat elke werkgever een brandbestrijdingsdienst moet oprichten. Maar ook kleinere bedrijven komen via de groepsopleidingen van de **POM West-Vlaanderen**

voor brandweeropleidingen bij de brandweerschool. WOBRA biedt hiervoor specifieke opleidingen en modules aan. In de oefeninstallatie ontvangen de deelnemers praktische training in het correct gebruik van kleine blusmiddelen. Daarnaast biedt WOBRA ook opleidingen aan voor gevorderden, die meer praktijk bevat en allerlei noodscenario's kan behandelen. Met sectoren als de voedingsnijverheid en de horecafederatie organiseert WOBRA ook dagopleidingen, met aandacht voor evacuatie en een concrete casestudy. De West-Vlaamse brandweerschool is ook een erkend VDAB-opleidingscentrum voor de STCW-opleidingen (brandbestrijding op vaartuigen).

Daarnaast organiseert WOBRA nog tal van opleidingen op maat rond EHBO, reanimatie en bedrijfshulpverlening voor derden en bedrijven. Ook Vives hogeschool komt naar de Campus POV om hun bachelor-na-bachelor studenten op te leiden in evacuatie- en immobilisatietechnieken.

Het POV beschikt ook over een praktijkruimte voor evacuatietrainingen voor verpleeg- en zorginstellingen die eveneens wettelijk verplicht zijn om hun medewerkers op te leiden. Op het POV in Zedelgem is sinds enkele jaren een volledige ziekenhuisafdeling ingericht met bedden, branddeuren, licht-, geluids-

foto: © Redder aan Zee

West-Vlaamse pioniers in opleiding 'maatschappelijke veiligheid'

Het 7de jaar **Integrale Veiligheid** is een eenjarige studierichting, namelijk een secundair-na-secundairopleiding (Se-n-Se) op het niveau van het **Technisch Secundair Onderwijs (TSO)**. Ze wordt in West-Vlaanderen aangeboden in het **SiVi (Technisch Instituut Sint-Vincentius) in Torhout** en in het **MSKA (Middenschool-Atheneum) in Roeselare**. Deze twee scholen waren de pioniers in Vlaanderen voor het opzetten van een dergelijke richting, die sinds het schooljaar 2009-2010 wordt aangeboden in 15 onderwijsinstellingen, verspreid over alle provincies. Uitgangspunt van de richting is de studenten te laten kennismaken met de waaier aan uniformberoepen binnen de volledige veiligheidssector (publiek en privaat). Verder wil ze de studenten zo goed mogelijk voorbereiden op een functie binnen dat werkveld. Naast kennisoverdracht worden de gemeenschappelijke attitudes

en vaardigheden die noodzakelijk zijn bij alle beroepen in de veiligheidssector intensief geoefend: sociaal en communicatief vaardig zijn, gepast kunnen reageren in zeer uiteenlopende situaties, een goede fysieke conditie bezitten en teamgericht kunnen werken.

De opleiding 'Integrale Veiligheid' bereidt jongeren optimaal voor op een job als bewakingsagent binnen de private sector, brandweerman, politie-inspecteur of een andere veiligheidsfunctie. Zowel de WPS als de WOBRA dragen hun steentje bij in de opleiding van de studenten van het 7de jaar Integrale Veiligheid door middel van lessen, ondersteuning in het programma en kwaliteitsbewaking. De leerlingen krijgen telkens de nodige attesten van de gevolgde pakketten. In het schooljaar 2014-2015 waren er **140** leerlingen. ■